

Na temelju članka 28. Statuta Sveučilišta u Zagrebu, Senat Sveučilišta u Zagrebu na 12. redovitoj sjednici u 355. akademskoj godini (2023./2024.), održanoj 24. rujna 2024., donio je

PRAVILNIK O DOKTORSKIM STUDIJIMA NA SVEUČILIŠTU U ZAGREBU

Opće odredbe

Članak 1.

- (1) Pravilnikom o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu (dalje: Pravilnik) uređuje se ustroj i izvođenje doktorskih studija na Sveučilištu u Zagrebu (u daljnjem tekstu: Sveučilište), nositelj i izvoditelj studija, oblici i trajanje studija, uvjeti upisa na studij, način izvedbe studija, nastava i istraživanje, postupak prijave, ocjene i obrane doktorskoga rada, prava i obveze studenta doktorskoga studija (dalje: doktorand), prava i obveze mentora, dodjela i oduzimanje akademskoga stupnja doktora znanosti ili doktora umjetnosti, načini mjerenja kvalitete te druga pitanja vezana za ustroj i izvođenje doktorskih studija.
- (2) Ovim Pravilnikom propisuju se minimalni uvjeti za aktivnosti navedene u stavku 1. ovoga članka, a pojedini izvoditelji studija mogu svojim aktima propisati dodatne uvjete.

Značenje pojedinih pojmova

Članak 2.

- (1) Pojmovi koji se koriste u ovom Pravilniku imaju sljedeće značenje:
 1. *Doktorski studij* je poslijediplomski znanstveni ili umjetnički sveučilišni studij.
 2. *Nositelj studija* je Sveučilište, koje donosi sve studijske programe.
 3. *Izvoditelj* može biti jedna ili više sastavnica Sveučilišta, Sveučilište ili više sveučilišta. Izvoditelj odgovara za ustroj doktorskoga studija, izvodi studijski program, upisuje studente i okončava postupak stjecanja doktorata znanosti ili doktorata umjetnosti. Odgovoran je za prikupljanje i pohranu podataka o doktorandu (npr. u portfolio) u skladu s propisima kojima se uređuje zaštita osobnih podataka.
 4. U slučaju da studijski program izvodi više sastavnica ili sveučilišta, odlukom Senata jedna od njih određuje se kao *koordinator studija* koji preuzima obveze i odgovornosti propisane točkom 3. ovoga članka.
 5. *Vijeće doktorskoga studija* na razini sastavnice može biti stručno vijeće sastavnice ili drugo tijelo koje vodi doktorski studij. Na razini Sveučilišta, tijelo koje vodi studij je vijeće doktorskoga studija, a imenuje ga Senat na rektorov prijedlog. Sastav vijeća doktorskoga studija propisuje izvoditelj studija općim aktom.
 6. *Nadležno tijelo* na razini sastavnice je stručno vijeće sastavnice koje, na prijedlog vijeća doktorskoga studija, ako je to različito tijelo, imenuje povjerenstvo za ocjenu nacрта doktorskoga rada i predlaganje mentora, povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada i povjerenstvo za obranu doktorskoga rada. Nadležno tijelo na razini Sveučilišta je vijeće doktorskoga studija.
 7. *Studijski savjetnik* je zaposlenik na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom ili znanstvenom radnom mjestu ustanove koja sudjeluje u izvođenju doktorskoga

studija. Pri upisu na doktorski studij, vijeće doktorskoga studija dodjeljuje doktorandu studijskoga savjetnika, koji mu pomaže u studiju, prati njegov rad i postignuća te zajedno s njime izrađuje plan obveza (koji izvoditelj pohranjuje u dokumentaciju, npr. doktoranski portfolio). Studijski savjetnik obavlja prethodne zadaće do imenovanja mentora, osim kada je mentor osoba s druge ustanove. U tom slučaju studijski savjetnik nastavlja obavljati svoju zadaću tijekom cijeloga studija.

8. *Mentor* je imenovana osoba na znanstveno-nastavnom, umjetničko-nastavnom ili znanstvenom radnom mjestu koja vodi doktoranda tijekom izrade doktorskoga rada.
9. *Povjerenstvo za ocjenu nacрта doktorskoga rada i predlaganje mentora*, *Povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada* i *Povjerenstvo za obranu doktorskoga rada* imaju tri ili pet članova, od kojih najmanje jedan član za tročlano odnosno najmanje dva člana za peteročlano povjerenstvo nisu nastavnici na studiju niti su zaposlenici sastavnice koja je izvoditelj studija, a po mogućnosti su zaposlenici drugoga hrvatskoga ili inozemnoga sveučilišta ili srodne ustanove. Član može biti:
 - a. osoba koja je zaposlena najmanje na znanstveno-nastavnom ili umjetničko-nastavnom radnom mjestu docenta, ili
 - b. osoba koja je zaposlena najmanje na znanstvenom radnom mjestu znanstvenoga suradnika, ili
 - c. osoba koja ima naslovni izbor ili izbor stečen u inozemstvu ekvivalentan izboru iz podtočaka a. i b. ove točke, ili
 - d. istaknuti znanstvenik ili umjetnik s akademskim stupnjem doktora znanosti ili doktora umjetnosti. Takav prijedlog mora biti obrazložen u skladu s općim aktom izvoditelja studija.

Mentor ne može biti član ovih povjerenstava.

- (2) Riječi i pojmovni sklopovi u ovom Pravilniku koji imaju rodno značenje odnose se podjednako na ženski i muški spol.

Članak 3.

- (1) Doktorski studiji mogu se osnivati samo u područjima u kojima nositelj i izvoditelj imaju međunarodnu prepoznatljivost u znanstvenom ili umjetničkom istraživanju, odnosno u umjetničkom stvaralaštvu.
- (2) Doktorske studije osniva Sveučilište na prijedlog sastavnice ili samog Sveučilišta u pojedinom znanstvenom ili umjetničkom području na temelju uspješno provedenog postupka inicijalne akreditacije studija.
- (3) Osnovna obilježja doktorskih studija na Sveučilištu su istraživanje i učenje kroz istraživanje, internacionalizacija, transparentnost i etičnost, međunarodna mjerila kvalitete i međunarodna konkurentnost.
- (4) Radi osiguravanja kvalitete i poticanja mobilnosti doktoranada i nastavnika, izvoditelji doktorskih studija surađuju sa srodnim ustanovama u Republici Hrvatskoj i inozemstvu.

Zadaće doktorskoga studija

Članak 4.

Zadaće doktorskoga studija su sljedeće:

1. stvaranje novih i relevantnih znanja, spoznaja i praksi u znanosti i umjetnosti te njihova primjena
2. obrazovanje istraživača u odabranom znanstvenom ili umjetničkom području

3. osposobljavanje doktoranada za samostalan, istraživački i interdisciplinarnan pristup problemima, za samostalno istraživanje, kritičko ocjenjivanje i argumentiranu znanstvenu raspravu
4. stjecanje znanja, iskustva i vještina koji doktorima znanosti i doktorima umjetnosti moraju omogućiti kreativno i na istraživanjima utemeljeno rješavanje složenih teorijskih, društvenih i gospodarskih problema
5. internacionalizacija istraživačkoga rada na Sveučilištu.

Komponente na doktorskom studiju

Članak 5.

- (1) Doktorski studij razvija samostalan istraživački rad, kritičko mišljenje, usvajanje metodologije i općih vještina.
- (2) Središnja je komponenta dokorskoga studija znanstveno ili umjetničko istraživanje i stvaranje.
- (3) Opterećenje se na programu izražava u skladu s europskim sustavom prijenosa bodova (ECTS). Nastava u obliku predavanja ne smije prelaziti 20 posto (odnosno najviše 36 ECTS bodova) ukupnog opterećenja predviđenoga studijskim programom.
- (4) U skladu s mogućnostima i prema unaprijed utvrđenim uvjetima, nastava na doktorskom studiju otvorena je za sve doktorande Sveučilišta. Dijelovi istraživanja i nastave na doktorskim studijima mogu se djelomično otvoriti i doktorandima s drugih sveučilišta, s unaprijed utvrđenim uvjetima i potpisanim ugovorima.
- (5) Radi postizanja interdisciplinarnosti, a uz obrazloženje i pristanak mentora te na način propisan općim aktom izvoditelja studija, doktorandi mogu upisivati dijelove nastave na doktorskoj razini i obavljati dijelove istraživanja i umjetničko stvaralaštvo na Sveučilištu ili drugim ustanovama.
- (6) Vijeće dokorskoga studija utvrđuje razlikovne kolegije za stjecanje temeljnih znanja potrebnih za pohađanje i završavanje studija.

Oblici dokorskoga studija

Članak 6.

Doktorski studiji mogu imati sljedeće oblike:

1. Doktorski studij kojemu je izvoditelj jedna sastavnica ili Sveučilište.
2. Dvojni doktorat, u kojemu doktorand dobiva dvije diplome, pri čemu je obvezno dvojno mentorstvo, i to kao međunarodno i međuinstitucijsko sumentorstvo (*cotutelle de thèse*).
3. Združeni studij koji zajednički izvode najmanje dva domaća ili najmanje jedno domaće i jedno inozemno visoko učilište. Iznimno, združeni doktorski studij mogu zajednički izvoditi najmanje jedno visoko učilište i javni znanstveni institut.

Uvjeti upisa na studij i trajanje dokorskoga studija

Članak 7.

- (1) Uvjete upisa na doktorski studij propisuje vijeće dokorskoga studija u skladu s postojećim propisima.
- (2) Za upis na doktorski studij raspisuje se javni natječaj. Kriteriji vrjednovanja pristupnika obuhvaćaju uspjeh u odgovarajućem sveučilišnom diplomskom studiju ili sveučilišnom integriranom prijediplomskom i diplomskom studiju ili sveučilišnom specijalističkom

studiju, pokazano zanimanje za znanstveno ili umjetničko istraživanje, objavljene radove, preporuke profesora i mogućega mentora te prijedlog o području istraživanja. Pristupnik mora na odgovarajućim studijima ostvariti najmanje 300 ECTS bodova ili, ako je studij završen prije uvođenja bolonjskoga sustava, četiri godine dodiplomskoga studija. Sastavnica može propisati minimalnu razinu jezičnih kompetencija pristupnika koje su potrebne za pohađanje studijskoga programa na jeziku na kojem se studij izvodi. Razgovor s pristupnikom obavezan je sastavni dio upisnoga postupka. Pri upisu se jasno definiraju svi nužni uvjeti za završetak studija u predviđenom roku.

- (3) Doktorand ima pravo završiti studij pod uvjetima pod kojima se na njega upisao u roku od šest godina. U to šestogodišnje razdoblje ne uračunava se vrijeme mirovanja obveza iz opravdanoga razloga (trudnoća, roditeljski, roditeljski i posvojiteljski dopust, duža bolest, ostali opravdani i obrazloženi slučajevi, u skladu s odredbama *Statuta Sveučilišta u Zagrebu* (dalje: *Statut Sveučilišta*)).
- (4) U slučaju da kvaliteta doktorandova rada, ocijenjena godišnjim evaluacijskim postupcima koje provodi vijeće doktorskoga studija, nije zadovoljavajuća, vijeće doktorskoga studija može odlučiti o gubitku prava doktoranda na nastavak studija.
- (5) Nakon upisa na doktorski studij, doktorand može zatražiti priznavanje ispita položenih na doktorskoj razini na način propisan općim aktom izvoditelja studija.

Mentorstvo

Članak 8.

- (1) Za mentora može biti imenovana osoba:
 1. koja je izabrana najmanje na znanstveno-nastavno ili umjetničko-nastavno radno mjesto docenta, ili najmanje na znanstveno radno mjesto znanstvenoga suradnika, ili
 2. koja ima naslovni izbor ekvivalentan izboru iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, ili
 3. koja ima izbor stečen u inozemstvu ekvivalentan izboru iz stavka 1. točke 1. ovoga članka, ili
 4. koja ima počasni naslov *professor emeritus*, ili
 5. koja je redoviti član Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti.
- (2) Uz ispunjavanje uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, osoba mora biti i aktivan znanstvenik ili umjetnik u djelokrugu istraživanja u kojemu se radi doktorski rad, uz objavljene znanstvene ili objavljene odnosno izvedene umjetničke radove u posljednjih pet godina.
- (3) Odluku o imenovanju mentora donosi Senat na prijedlog vijeća područja i izvoditelja studija.
- (4) Prije preuzimanja prvoga mentorstva, obvezno je proći mentorsku radionicu u organizaciji sastavnica, Sveučilišta ili priznatih međunarodnih škola.
- (5) Mentor koji nije zaposlenik Sveučilišta ili sastavnice Sveučilišta mora, prema obrascu Sveučilišta, potpisati ugovor o suradnji i preuzimanju odgovornosti s čelnikom ustanove izvoditelja studija.
- (6) Nastavnik sastavnice Sveučilišta može biti mentor na drugom sveučilištu ako ima dopuštenje sastavnice ili Sveučilišta.
- (7) Osoba koja je imenovana mentorom prije odlaska u mirovinu ima pravo dovesti mentorstvo do kraja, uz suglasnost vijeća doktorskoga studija.
- (8) Ako za to postoji potreba, mora se omogućiti dvostruko mentorstvo (primjerice, interdisciplinarnost istraživanja, provođenje istraživanja ili umjetničkog stvaranja u

više ustanova, u slučaju dvojnoga doktorata, kada se određuje jedan mentor na svakoj od dviju partnerskih institucija).

Obveze mentora

Članak 9.

- (1) Mentor je obvezan voditi doktoranda do obrane doktorskoga rada, kontinuirano pratiti kvalitetu doktorandova rada, poticati objavljivanje njegovih radova te mu omogućiti sudjelovanje u znanstvenim ili umjetničkim projektima.
- (2) Ako postoji više mentora, svaki od njih preuzima odgovornost za unaprijed određeni dio istraživanja i postupka izrade doktorskoga rada.
- (3) Mentor redovito, u skladu s općim aktom sastavnice ili Sveučilišta, podnosi izvješće o doktorandovu radu vijeću doktorskoga studija. Izvješće se podnosi na obrascu Sveučilišta.

Status doktoranda

Članak 10.

- (1) Status doktoranda osoba stječe upisom na doktorski studij na Sveučilištu.
- (2) Prilikom upisa pristupnik potpisuje ugovor o studiranju s izvoditeljem doktorskoga studija te, osim ostalih prava i obveza, u njemu ugovara uvjete plaćanja školarine te pravila o postupanju s autorskim djelima u skladu s propisima kojima se uređuju autorsko i srodna prava.
- (3) Početkom svake akademske godine doktorand mora regulirati svoj status upisom u višu studijsku godinu, ponavljanjem godine ili upisom mirovanja studija.
- (4) Upis mirovanja studija u pojedinoj akademskoj godini mora biti prethodno odobren na temelju obrazložene molbe, a u skladu s propisima Statuta Sveučilišta, ovoga Pravilnika i općeg akta izvoditelja doktorskoga studija.

Obveze i prava doktoranda

Članak 11.

- (1) Doktorand je obvezan na početku akademske godine izraditi plan aktivnosti te jedanput godišnje vijeću doktorskoga studija podnositi izvješće o svojem radu (uz moguću prezentaciju istraživanja). Izvješće se podnosi na obrascu Sveučilišta.
- (2) Doktorand ima pravo promijeniti mentora ili prijedlog doktorskoga istraživanja, uz pisani zahtjev i očitovanje dotadašnjega mentora. Zahtjev se podnosi na obrascu Sveučilišta. Odluku o tome donosi nadležno tijelo izvoditelja studija, a na prijedlog vijeća doktorskoga studija, ako je to različito tijelo, te Senat.
- (3) Doktorand je obvezan prije obrane doktorskoga rada imati tijekom studija objavljen ili prihvaćen za objavljivanje najmanje jedan izvorni znanstveni rad (u kojemu je jedini ili jedan od glavnih autora) u međunarodnom ili domaćem znanstvenom časopisu ili javnu prezentaciju umjetničkoga djela u javnim prostorima. Kriterije će svaka sastavnica utvrditi u skladu s općim aktom kojim se uređuju doktorski studiji. Rad treba biti izrađen u znanstvenom ili u umjetničkom području na koje se odnosi doktorski rad i biti tematski vezan za doktorsko istraživanje. Svaki rad, osim uz odgovarajuće obrazloženje (na primjer ravnopravno suautorstvo), može kvalificirati samo jednoga doktoranda.

- (4) Radi izbjegavanja bilo kakva nesporazuma između nakladnika kod kojega je rad objavljen i autora rada, doktorand je dužan u ugovoru s nakladnikom osigurati primjenu odredaba propisa kojima se uređuju autorsko i srodna prava, kao i primjenu odredaba propisa kojima se uređuje područje visokoga obrazovanja i znanstvene djelatnosti.
- (5) Doktoranda može kvalificirati samo znanstveni rad koji je objavljen uz navođenje naziva institucije nositelja studija. Uz nositelja studija doktorand može navesti i druge institucije.

Obveze i prava doktoranda s invaliditetom

Članak 12.

- (1) Doktorand s invaliditetom može studirati prema prilagođenim uvjetima studiranja u skladu s ugovorom o studiranju ili drugim općim aktom sastavnice na kojoj studira.
- (2) Doktorandi s invaliditetom su svi studenti koji zbog bolesti, oštećenja ili poremećaja, bez obzira na postotak tjelesnog oštećenja odnosno vrstu i težinu invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti, utvrđena vještačenjem, imaju stalne, povremene ili privremene teškoće u obavljanju svakodnevnih akademskih aktivnosti (studenti s oštećenjima vida i sluha, motoričkim poremećajima, kroničnim bolestima, ADHD-om, autizmom, psihičkim bolestima i poremećajima i specifičnim poremećajem učenja (disleksija, disgrafija, diskalkulija) te s ostalim zdravstvenim stanjima i teškoćama koji mogu utjecati na tijek studiranja). Zdravstvena stanja, teškoće ili oštećenja utvrđuju se rješenjem o postotku tjelesnoga oštećenja koje je izdalo nadležno tijelo ili nalazom i mišljenjem o vrsti i težini invaliditeta – oštećenja funkcionalnih sposobnosti, utvrđenima vještačenjem, te drugom relevantnom dokumentacijom u skladu s postupkom koji je utvrđen općim aktom Sveučilišta ili sastavnice.
- (3) U provedbi nastavnih i izvannastavnih aktivnosti sastavnice trebaju voditi računa o poštovanju načela uključivosti, odnosno omogućiti dostupnost obrazovnih sadržaja uzimajući u obzir raznolikost potreba doktoranda s invaliditetom.
- (4) Prilagođeni uvjeti studiranja uključuju prilagodbu nastavnoga procesa i polaganja ispita bez ugrožavanja akademskih standarda te u skladu s postavljenim ishodima učenja koji su za sve doktorande jednaki.
- (5) Prilagođeni uvjeti studiranja za doktorande s invaliditetom mogu biti:
 - produženo vrijeme pisanja ispita i kolokvija
 - grafička prilagodba nastavnoga materijala (uvećana slova i prored i sl.)
 - digitalizirana literatura
 - potpora druge osobe (vršnjačka potpora, prevoditelj znakovnoga jezika i sl.)
 - korištenje pomoćne tehnologije te
 - druge prilagodbe u skladu s općim aktom sastavnice ili Sveučilišta.

Doktorski rad

Članak 13.

- (1) Doktorski je rad javni znanstveni ili umjetnički rad, podložan javnoj znanstvenoj ili umjetničkoj procjeni.
- (2) Doktorand se ne može protiviti da se njegov doktorski rad učini dostupnim javnosti na javnoj mrežnoj bazi sveučilišne knjižnice, knjižnice sastavnice Sveučilišta na kojoj se izvodi studij te na javnoj mrežnoj bazi završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice.

- (3) Ograničenje pristupa javnosti doktorskom radu moguće je u iznimnom slučaju, u skladu s propisima kojima se uređuju autorsko i srodna prava.

Članak 14.

- (1) Oblici doktorskoga rada su:

1. Znanstvena monografija
2. Skandinavski model

- a. Doktorski rad izrađen po skandinavskom modelu skup je objavljenih znanstvenih radova popraćen kritičkim preglednim poglavljem, koje se sastoji od uvoda, rasprave, zaključka i iscrpnog pregleda relevantne literature. Kritički pregled smješta rezultate doktorskoga rada u kontekst postojećih znanstvenih spoznaja. Takav je oblik rada moguć samo u sklopu istraživačkoga rada na doktorskom studiju, a znanstveni radovi moraju biti objavljeni ili prihvaćeni za objavu nakon upisa na doktorski studij. Znanstveni radovi koji se objedinjeni predlažu kao doktorski rad moraju činiti novu zaokruženu cjelinu od najmanje tri tematski povezana rada, objavljena ili prihvaćena za objavu u časopisima pokrivenima bazom *Web of Science*, *Scopus* ili *ERIH*, od kojih barem jedan u časopisu s faktorom odjeka većim od medijana faktora odjeka časopisa iz područja doktorskoga istraživanja. Svaki rad, osim uz posebno obrazloženje, može kvalificirati samo jednoga doktoranda. Objedinjeni radovi moraju davati novi znanstveni ili umjetnički doprinos u odnosu na pojedinačne radove. Takav rad, uključujući i objavljene članke, prolazi jednak postupak vrjednovanja i ocjene kao i svi ostali oblici doktorskoga rada.
- b. Radi izbjegavanja bilo kakva nesporazuma između nakladnika kod kojega su ti radovi objavljeni i autora radova koji se kvalificiraju za priznavanje doktorskoga rada po skandinavskom modelu, doktorand je dužan slijediti odredbe članka 11. stavka 4. ovoga Pravilnika.
- c. Vijeće doktorskoga studija na razini sastavnice ili drugo tijelo koje vodi doktorski studij može propisati i strože uvjete odnosno veći broj radova.

3. Doktorski rad u umjetničkom području

- a. Doktorski rad u umjetničkom području izvorno je i inovativno umjetničko djelo koje nastaje kao rezultat umjetničkoga istraživanja u kontekstu suvremenoga umjetničkog stvaralaštva i završava predstavljanjem umjetničkoga ostvarenja i njemu sukladnim teorijskim radom, ili knjigom umjetnika.

- (2) Sveučilište može propisati detaljnije smjernice za pojedine oblike doktorskoga rada.

Članak 15.

- (1) Doktorski se rad može pisati na hrvatskom, engleskom ili drugom jeziku koji je predviđen elaboratom doktorskoga studija. Jezik pisanja rada treba biti jedinstven u čitavom radu, što se odnosi i na doktorski rad oblikovan po skandinavskom modelu.
- (2) Naslov, sažetak i ključne riječi doktorskoga rada moraju, uz izvorni jezik, biti napisani i na hrvatskom i na engleskom jeziku. Sažetak treba omogućiti razumijevanje cilja rada, metoda istraživanja, rezultata i zaključaka.
- (3) Grafički izgled doktorskoga rada propisuje Sveučilište.

Postupak prijave, ocjene i odobravanja nacrtu doktorskoga istraživanja i predlaganje mentora

Članak 16.

- (1) Tijekom studija, najranije u prvom, a najkasnije do kraja četvrtoga semestra, treba pokrenuti postupak predlaganja mentora i nacrtu doktorskoga rada.
Sastavnice koje su u izvođenju doktorskoga studija zadržale stupanj licencijata, a koji nije akademski stupanj u smislu zakona kojim se uređuje visoko obrazovanje i znanstvena djelatnost, mogu postupak predlaganja mentora i nacrtu doktorskoga rada pokrenuti najkasnije do kraja petoga semestra.
- (2) Prilikom utvrđivanja mentora i nacrtu doktorskoga rada utvrđuju se uvjeti realizacije rada te izvor i procijenjeni iznos financiranja istraživanja.
- (3) Doktorand pokreće postupak prihvaćanja nacrtu doktorskoga rada podnošenjem prijave, koja sadržava opće podatke o doktorandu, životopis i popis doktorandovih radova, prijedlog naslova doktorskoga rada, podatke o predloženom mentoru i njegovim kompetencijama, obrazloženje nacrtu doktorskoga rada i očekivani izvorni znanstveni ili umjetnički doprinos predloženoga istraživanja, procjenu troškova istraživanja te izjavu da nije prijavio doktorski rad s istovjetnom temom na drugom studiju Sveučilišta, odnosno na drugom sveučilištu. Nacrt doktorskoga rada prijavljuje se na obrascu Sveučilišta.
- (4) Nadležno tijelo, na prijedlog vijeća doktorskoga studija, ako je to različito tijelo, imenuje Povjerenstvo za ocjenu nacrtu doktorskoga rada i predlaganje mentora. Povjerenstvo procjenjuje očekivani znanstveni ili umjetnički doprinos, financijsku i organizacijsku izvedivost istraživanja te predlaže mentora. Sastav Povjerenstva propisan je člankom 2., stavkom 1., točkom 9. ovoga Pravilnika.
- (5) Prijavljeni nacrt doktorskoga rada brani se javno pred Povjerenstvom za ocjenu nacrtu doktorskoga rada i predlaganje mentora, na jeziku na kojem će se pisati doktorski rad. Obrana nacrtu doktorskoga rada održava se u prostorima koje odrede nadležna tijela Sveučilišta odnosno njegovih sastavnica.
- (6) Iznimno, kada član Povjerenstva zbog opravdanih razloga nije u mogućnosti nazočiti obrani nacrtu doktorskoga rada, tom članu može se omogućiti sudjelovanje na daljinu. Iznimka se ne odnosi na predsjednika Povjerenstva.
- (7) Povjerenstvo donosi ocjenu i podnosi prijedlog nadležnom tijelu na obrascu Sveučilišta najkasnije 90 dana od imenovanja.
U slučaju kada Povjerenstvo vrati doktorandu nacrt doktorskoga rada na doradu, ono ima dodatnih 30 dana od trenutka primitka doradenoga nacrtu da donese ocjenu i podnese prijedlog nadležnom tijelu.
Ocjena i prijedlog donose se većinom glasova članova Povjerenstva. Svaki član Povjerenstva ima pravo na izdvojenu ocjenu i prijedlog.
- (8) Nadležno se tijelo izvoditelja doktorskoga studija mora očitovati o prijedlogu Povjerenstva na prvoj idućoj sjednici nakon dostave prijedloga. Očitovanje se podnosi na obrascu Sveučilišta.
- (9) Ako nadležno tijelo izvoditelja doktorskoga studija odobri nacrt doktorskoga rada i predloženoga mentora, nacrt predlaže na usvajanje vijeću područja prema uputama Sveučilišta.

- (10) Vijeće područja predlaže nacrt doktorskoga rada i mentora na usvajanje Senatu. Senat potvrđuje nacrt doktorskoga rada i mentora na prvoj idućoj sjednici nakon dostave prijedloga.
- (11) Svi doktorandi koji doktorski rad pišu na engleskom ili drugom stranom jeziku predviđenom elaboratom studija, a hrvatski jezik im je materinski, ispunjavaju obrasce Sveučilišta dvojezično (na hrvatskom i engleskom). U slučaju nepodudaranja između jezičnih inačica, u obzir će se uzimati hrvatska inačica. Strani studenti upisani na doktorski studij kojima hrvatski jezik nije materinski, ispunjavaju obrasce Sveučilišta samo na engleskom jeziku.
- (12) Sva znanstvena i umjetnička istraživanja na ili s ljudima ili životinjama moraju biti u skladu s propisima te imati odobrenje etičkoga povjerenstva sastavnice ili Sveučilišta.
- (13) Odredbe iz stavaka od 1. do 10. ovoga članka na odgovarajući se način primjenjuju na slučaj dvostrukoga mentorstva.

Postupak ocjene doktorskoga rada

Članak 17.

- (1) Doktorand pokreće postupak ocjene doktorskoga rada predajom doktorskoga rada nadležnom tijelu, zajedno s *Izjavom o izvornosti*, pisanom suglasnošću i mišljenjem mentora o provedenom istraživanju i postignutom izvornom znanstvenom ili umjetničkom doprinosu. Dobivanjem mentorove pisane suglasnosti podrazumijeva se i da je mentor upoznat s rezultatima provjere izvornosti rada putem softvera za provjeru autentičnosti te da su mu rezultati te provjere prihvatljivi.
Ako mentor ne želi dati suglasnost, mora u roku od 15 dana od predaje doktorskoga rada nadležnom tijelu u pisanom obliku obrazložiti svoje razloge. U oba se slučaja mentorovo obrazloženje, a po potrebi i godišnja izvješća doktoranda i mentora, dostavlja članovima Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada, koji ga uzimaju u obzir prilikom ocjenjivanja.
- (2) Ako je doktorski rad oblikovan prema skandinavskom modelu, doktorand uz sam rad prilaže dokaz (uključujući i bibliografske podatke) o tome kako skup znanstvenih radova objedinjenih u doktorskom radu ispunjava kvalificirajuće uvjete iz članka 14. stavka 1. točke 2. ovoga Pravilnika.
- (3) Prije upućivanja doktorskoga rada u postupak ocjenjivanja, provjerava se oblik pisanja i pripadajuća dokumentacija doktorskoga rada te se utvrđuje je li doktorand ispunio sve obveze predviđene studijskim programom.
- (4) Za ocjenjivanje doktorskoga rada doktorand prilaže rad u elektroničkom obliku. Kod umjetničkih doktorskih radova, uz javnu prezentaciju rada iz umjetničke prakse, doktorand prilaže i potrebnu dokumentaciju u mediju u skladu sa specifičnošću rada.
- (5) Nadležno tijelo, na prijedlog vijeća doktorskoga studija, ako je to različito tijelo, imenuje Povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada. Sastav Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada propisan je člankom 2., stavkom 1., točkom 9. ovoga Pravilnika. Povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada može biti u istom sastavu kao Povjerenstvo za obranu doktorskoga rada.
- (6) Odmah nakon imenovanja Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada, izvoditelj studija objavljuje naslov i sažetak rada na hrvatskom i engleskom jeziku na svojim mrežnim stranicama.

- (7) Članovi Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada dužni su do predaje izvješća o ocjeni doktorskoga rada nadležnom tijelu, s podacima i saznanjima iz rada postupati povjerljivo, radi zaštite znanstvenoga ili umjetničkoga doprinosa doktorskoga rada i intelektualnoga vlasništva.
- (8) Povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada dužno je u roku od 90 dana od imenovanja nadležnom tijelu podnijeti pisano izvješće s ocjenom doktorskoga rada na obrascu Sveučilišta. Predsjednik Povjerenstva priprema izvješće na temelju prikupljenih mišljenja članova Povjerenstva, a izvješće potpisuju svi članovi Povjerenstva. Svaki član Povjerenstva ima pravo predati izdvojenu ocjenu.
- (9) Povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada u svom izvješću predlaže:
 1. prihvaćanje doktorskoga rada s eksplicitnom izjavom o postignutom izvornom znanstvenom ili umjetničkom doprinosu, ili
 2. doradu doktorskoga rada, uz obvezno obrazloženje i navođenje roka za doradu, koji ne smije biti duži od 6 mjeseci, ili
 3. odbijanje doktorskoga rada, uz obvezno obrazloženje.
- (10) Na prvoj idućoj sjednici nakon dostave izvješća nadležno tijelo donosi odluku o izvješću Povjerenstva za ocjenu rada, koja može biti:
 1. Prihvaćanje pozitivnog izvješća, nakon čega se imenuje Povjerenstvo za obranu rada.
 2. Prihvaćanje izvješća Povjerenstva za ocjenu doktorskoga rada kojim se traži dorada doktorskoga rada, nakon čega se, kada doktorand preda doradeni rad, ponovno provodi postupak ocjenjivanja pred Povjerenstvom u istom sastavu koje je podnijelo izvješće o doradi rada.
 3. Prihvaćanje negativnog izvješća, nakon čega doktorand gubi pravo stjecanja doktorata znanosti ili doktorata umjetnosti na tom studijskom programu.
 4. Neprihvaćanje izvješća Povjerenstva, nakon čega se postupak ocjene doktorskoga rada ponavlja.
- (11) Nakon prihvaćanja izvješća o pozitivnoj ocjeni rada izvoditelj doktorskoga studija obavezan je doktorski rad učiniti dostupnim javnosti objavom na mrežnim stranicama najmanje 30 dana prije dana obrane, osim u slučajevima propisanim člankom 18. ovoga Pravilnika.

Članak 18.

- (1) U slučaju da rezultati istraživanja doktorskoga rada uključuju inovaciju prikladnu za zaštitu pravima intelektualnoga vlasništva, doktorand i mentor mogu o tome izvijestiti izvoditelja studija.
- (2) U tom slučaju, doktorand može, uz mentorovu suglasnost, prije predaje doktorskoga rada na ocjenu putem obrasca Sveučilišta zatražiti da se s predanim doktorskim radom postupa tajno do trenutka javne obrane, a izvoditelj studija može prije objavljivanja poduzeti nužne korake pravne zaštite takvih intelektualnih tvorevina u skladu s *Pravilnikom o upravljanju intelektualnim vlasništvom na Sveučilištu u Zagrebu*.
- (3) Odobravanjem ovoga zahtjeva razdoblje koje nastupa od trenutka odobrenja zahtjeva do prestanka potrebe za odgodom javne obrane ne uračunava se u vrijeme trajanja studija.

Postupak obrane doktorskoga rada

Članak 19.

- (1) Doktorand može pristupiti obrani doktorskoga rada nakon što nadležno tijelo prihvati izvješće o pozitivnoj ocjeni doktorskoga rada, najranije u roku od 31 dan, a najkasnije u roku od 60 dana od objave rada na mrežnim stranicama.
- (2) Sastav Povjerenstva za obranu doktorskoga rada propisan je člankom 2., stavkom 1., točkom 9. ovoga Pravilnika. Povjerenstvo za obranu doktorskoga rada može biti u istom sastavu kao Povjerenstvo za ocjenu doktorskoga rada.
- (3) Obrana doktorskoga rada je javna. Poziv na javnu obranu mora biti objavljen najmanje osam dana prije obrane. Obrana se održava u prostorima koje nadležna tijela Sveučilišta odnosno njegovih sastavnica odrede, na jeziku na kojem je napisan doktorski rad i prema utvrđenom protokolu. U slučaju združenih studija ili dvojnih doktorata, obrana se može održati na partnerskom sveučilištu.
- (4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, kada član Povjerenstva zbog opravdanih razloga nije u mogućnosti nazočiti obrani doktorskoga rada, tom članu može se omogućiti sudjelovanje na daljinu. Iznimka se ne odnosi na predsjednika Povjerenstva.
- (5) Povjerenstvo za obranu doktorskoga rada donosi odluku je li kandidat obranio ili nije obranio doktorski rad. Ako je obranio, Povjerenstvo može donijeti ocjenu iz latinske klasifikacije pohvala *rite*, *cum laude*, *magna cum laude* ili *summa cum laude* prema kriterijima koje propisuje izvoditelj studija. Odluka i ocjena donose se većinom glasova članova Povjerenstva za obranu doktorskoga rada.
- (6) O postupku obrane sastavlja se zapisnik na obrascu Sveučilišta na hrvatskom jeziku, a u slučaju obrane na nekom drugom jeziku zapisnik se sastavlja na engleskom jeziku.
- (7) Obrana doktorskoga rada održava se samo jednom.

Doktorandova autorska prava

Članak 20.

- (1) Autorska prava doktorand stječe samim činom stvaranja doktorskoga rada.
- (2) Sastavnica može donijeti pravila o upravljanju autorskim pravima nad doktorskim radovima i drugim autorskim djelima koja nastanu tijekom doktorskoga studija, u skladu s potrebama i naravi znanstveno-nastavnoga procesa koji se na njoj provodi, poštujući odredbe propisa kojima se uređuju autorsko i srodna prava.

Objava i pohrana doktorskoga rada

Članak 21.

- (1) Doktorski rad obranjen na doktorskom studiju na Sveučilištu učinit će se dostupnim javnosti na javnoj mrežnoj bazi sveučilišne knjižnice, knjižnice sastavnice Sveučilišta na kojoj se izvodi doktorski studij i/ili na javnoj mrežnoj bazi završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice najkasnije 30 dana od dana obrane.
- (2) Doktorski se rad oblikuje prema uputama Sveučilišta te se pohranjuje u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici i u arhivu Sveučilišta, najkasnije 30 dana nakon obrane.
- (3) Doktorski se rad iz umjetničkoga područja pohranjuje u skladu s djelom, na prikladan način (u pisanom obliku, u obliku fotografije, videozapisa odnosno tonskoga zapisa i drugo) u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici te arhivu Sveučilišta, najkasnije 30 dana nakon obrane.

- (4) Ako je zbog postizanja zaštite patentom, industrijskim dizajnom ili nekim drugim pravom industrijskoga vlasništva, u skladu s posebnim propisima kojima se uređuju prava industrijskoga vlasništva, nužno privremeno zadržati tajnost sadržaja ili dijela sadržaja doktorskog rada, doktorand može zahtijevati odgodu objave iz stavka 1. ovoga članka do ostvarenja uvjeta za postizanje odgovarajuće zaštite pravom industrijskoga vlasništva ili do prestanka potrebe za čuvanjem tajnosti.

Završetak studija i promocija

Članak 22.

- (1) Doktorand u roku od 15 dana od dana obrane mora predati uvezani doktorski rad i doktorski rad u elektroničkom obliku, a za umjetničko područje dodatno treba priložiti i potrebnu dokumentaciju u mediju u skladu sa specifičnošću rada.
- (2) Doktorand treba u roku od 15 dana od dana obrane ispuniti obrazac Sveučilišta za promociju u stupanj doktora znanosti ili doktora umjetnosti.
- (3) Studij završava predajom doktorskoga rada u skladu sa stavkom 1. ovoga članka te propisane popratne dokumentacije.
- (4) Izvoditelj studija dužan je u roku od 15 dana od obrane doktorskoga rada ažurirati podatke o doktorandovu završetku studija, odnosno nadležnom uredu Sveučilišta dostaviti svu potrebnu dokumentaciju.
- (5) Nakon završetka studija doktorandu izdaje se diploma u skladu s rokovima utvrđenima pravilnikom kojim se uređuje oblik i sadržaj diploma.
- (6) Diplomu o završenom studiju svečano uručuje rektor na promociji doktora znanosti i doktora umjetnosti.
- (7) Ako je promocija sazvana nakon rokova utvrđenih stavkom 5. ovoga članka, doktorand može preuzeti diplomu i prije promocije u nadležnom uredu Sveučilišta.

Isprava o završenom studiju

Članak 23.

- (1) Doktorska diploma javna je isprava kojom se potvrđuje da je doktorand završio određeni studij i stekao pravo na akademski stupanj u skladu sa Zakonom.
- (2) Ako se diploma izdaje nakon završetka združenoga studija, treba sadržavati puni naziv i sjedište te potpise čelnika i pečate svih visokih učilišta koja sudjeluju u izvođenju združenoga studija te ostale podatke iz pravilnika o obliku i sadržaju diploma, a u skladu s mogućnošću njihove primjene prema nacionalnim propisima o obliku i sadržaju diplome država stranih visokih učilišta koja izvode združeni studij.
- (3) Na diplomu se upisuje broj ECTS bodova predviđenih studijskim programom.

Načini osiguravanja kvalitete doktorskoga studija

Članak 24.

- (1) Izvoditelj studija dužan je ažurno voditi sveobuhvatnu evidenciju o doktorandima i mentorima u informacijskom sustavu visokih učilišta.
- (2) Izvoditelj studija redovito obavlja samovrjednovanje doktorskoga studija. Izvješće koje je prihvatilo nadležno tijelo izvoditelja studija dostavlja se Sveučilištu na propisanom obrascu.
- (3) Kriteriji vrjednovanja doktorskoga studija obuhvaćaju: znanstvenu ili umjetničku produkciju nastavnika i doktoranada, nastavu, relevantnost i kvalitetu doktorskih

radova, statističke pokazatelje trajanja studiranja, statističke pokazatelje godišnjega broja novih doktora u odnosu prema ukupnom broju doktoranada, ostvarenu međunarodnu suradnju, zapošljivost doktora znanosti te druge elemente bitne za osiguravanje kvalitete doktorskoga studija.

Oduzimanje akademskoga stupnja

Članak 25.

- (1) U slučaju da je akademski stupanj doktora znanosti ili doktora umjetnosti stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, ili da se utvrdi plagijat ili postupak u istraživanju koji se kosi s etičkim načelima, dodijeljeni akademski stupanj može se osobi (dalje: prijavljenik) oduzeti u postupku koji je za takve slučajeve propisalo Sveučilište.
- (2) Oduzimanje akademskoga stupnja doktora znanosti ili doktora umjetnosti provodi se prema sljedećem postupku:
 1. Prijavitelj podnosi prijavu Sveučilištu. Sveučilište izvoditelju doktorskoga studija dostavlja zaprimljenu prijavu koja sadržava obrazloženi prijedlog prijavitelja te dokaz da je doktorski rad plagijat ili krivotvorina, a zatim traži očitovanje izvoditelja studija.
 2. O obrazloženom očitovanju s prijedlogom odluke o oduzimanju ili neoduzimanju akademskoga stupnja odlučuje nadležno tijelo izvoditelja studija na sjednici na kojoj je omogućena nazočnost i očitovanje prijavitelja i prijavljenika.
 3. Izvoditelj doktorskoga studija u roku od 120 dana od zaprimljene prijave podnosi traženo očitovanje Sveučilištu.
 4. Rektor imenuje *ad hoc* povjerenstvo za oduzimanje doktorata znanosti ili doktorata umjetnosti koje u roku od 60 dana od imenovanja podnosi izvješće o opravdanosti prijave. Na temelju izvješća *ad hoc* povjerenstva rektor predlaže Senatu da donese odluku o oduzimanju doktorata znanosti ili doktorata umjetnosti i svih prava koja iz njega proizlaze, ili da donese odluku o odbijanju prijave.
 5. Senat donosi odluku o oduzimanju doktorata znanosti ili doktorata umjetnosti. Uz odluku Senata o oduzimanju doktorata znanosti ili doktorata umjetnosti prilaže se dokumentacija koja sadržava:
 - podatke o prijavljeniku
 - prijedlog nadležnoga tijela izvoditelja doktorskoga studija
 - rektorovu odluku o imenovanju članova *ad hoc* povjerenstva za oduzimanje stečenoga akademskoga stupnja
 - izvješće *ad hoc* povjerenstva.
 6. U slučaju da Senat donese odluku o oduzimanju akademskoga stupnja doktora znanosti ili doktora umjetnosti, rektor će poništiti diplomu o doktoratu znanosti ili doktoratu umjetnosti, i to najkasnije u roku od 30 dana od dana donošenja odluke Senata.
 7. Odluka o oduzimanju akademskoga stupnja doktora znanosti ili doktora umjetnosti unosi se u *Knjigu doktora znanosti i umjetnosti* Sveučilišta. Diploma o akademskom stupnju doktora znanosti ili doktora umjetnosti poništava se tako da se na nju stavi klauzula o poništenju. Osoba kojoj je oduzet akademski stupanj dužna je vratiti diplomu Sveučilištu.

8. Oduzimanjem akademskoga stupnja gube se i prava za čije je stjecanje jedan od uvjeta doktorat znanosti ili doktorat umjetnosti.
9. U postupku oduzimanja akademskoga stupnja, povjerenstva i Senat obvezni su postupati u skladu s propisima o autorsko-pravnoj zaštiti pisanoga znanstvenoga ili umjetničkoga djela.

Počasni doktorat

Članak 26.

Osobama od iznimna ugleda koje su svojim radom pridonijele napretku Sveučilišta, hrvatskoj i/ili svjetskoj znanosti, umjetnosti i kulturi, Sveučilište može dodijeliti počasni doktorat prema odredbama Statuta Sveučilišta.

Prijelazne i završne odredbe

Članak 27.

- (1) Doktorand ima pravo završiti studij u skladu s propisima koji su bili na snazi u vrijeme upisa na studij.
- (2) Nijedna odredba ovoga Pravilnika ili pravilnika sastavnice ne smije se primijeniti ili tumačiti na štetu doktoranda koji je stekao određena prava prema prijašnjem pravnom uređenju.
- (3) Ako su odredbe pravnog uređenja nakon stupanja na snagu ovoga Pravilnika povoljnije za doktoranda, na njegov zahtjev primijenit će se njegove odredbe, neovisno o tome kada se doktorand upisao na studij.
- (4) Doktorandima koji su se upisali na doktorski studij prije stupanja na snagu *Pravilnika o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu* koji je Senat Sveučilišta u Zagrebu donio 20. travnja 2010., rok za završetak studija određuje sastavnica općim aktom. U tom slučaju rok za završetak doktorskoga studija ne može biti duži od 30. rujna 2026.
- (5) Doktorandu se, u skladu s općim aktom sastavnice, a uz njegov izričit pristanak, može omogućiti nastavak studija prema novoustrojenom studijskom programu. Takvom se doktorandu ispiti koje je položio na postojećem doktorskom studiju mogu priznati i na novoustrojenom studiju, u skladu s općim aktom sastavnice. Ostale obveze, kao što su prijava teme istraživanja, objava znanstvenoga rada ili drugi uvjeti za završetak studija, ne mogu se priznati.

Članak 28.

- (1) Sastavnice Sveučilišta uskladit će pravilnike i druge opće akte s ovim Pravilnikom najkasnije do 1. listopada 2025., do kada opći akti o doktorskim studijima najkasnije moraju stupiti na snagu.
- (2) Do donošenja pravilnika iz stavka 1. ovoga članka, sastavnica će primjenjivati važeći pravilnik kojim se na njoj uređuje doktorski studij, osim u dijelu koji je protivan ovom Pravilniku, pri čemu će se onda neposredno primjenjivati odredbe ovoga Pravilnika.

Članak 29.

- (1) Danom stupanja na snagu ovoga Pravilnika prestaju važiti *Pravilnik o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu*, koji je Senat Sveučilišta u Zagrebu donio na 11. sjednici u 341. akademskoj godini (2009./2010.), održanoj 20. travnja 2010. (KLASA: 602-04/09-01/30; URBROJ: 380-02/5-10-3, na snazi od 30. travnja 2010.) i *Pravilnik*

o izmjenama i dopunama Pravilnika o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu, koji je Senat Sveučilišta u Zagrebu donio na 10. sjednici u 347. akademskoj godini (2015./2016.) održanoj 19. svibnja 2016. (KLASA: 641-01/16-02/12; URBROJ: 380-020/173-16-6, na snazi od 23. lipnja 2016.).

(2) Pravilnik će se objaviti na mrežnim stranicama Sveučilišta.

(3) Pravilnik stupa na snagu 1. listopada 2024.

Rektor

prof. dr. sc. Stjepan Lakušić, v.r.

KLASA: 011-02/24-03/15

URBROJ: 251-25-03-04/1-24-6

Zagreb, 24. rujna 2024.

Pravilnik o doktorskim studijima na Sveučilištu u Zagrebu objavljen je na mrežnim stranicama Sveučilišta dana 26. rujna 2024.